

O B S A H

Předmluva	7
Staré pověsti české a Vyšehrad	9
<i>Česká panovnická pověst a Vyšehrad v díle kronikářů</i> 9 – <i>Kronika kanovníka svatovítské kapituly Kosmy</i> 9 – <i>Kronika Dalimila</i> 10 – <i>Přibík Pulkava z Radenína</i> 10 – <i>Václav Hájek z Libočan</i> 11 – <i>Martin Kuthen ze Šprinsberku</i> 11 – <i>Problematika dívčí války</i> 14 – <i>Archeologický výzkum Libušína</i> 16 – <i>Etymologický výklad slova Děvín a Vyšehradu</i> 18 – <i>Archeologický výzkum slovanských hradišť v pražské kotlině</i> 19	
Vyšehrad do poloviny 13. století	20
<i>Osídlení z pozdní doby kamenné, z období eneolitu</i> 20 – <i>Lid kultury nálevkovitých pohárů</i> 20 – <i>Období řivnáčské kultury</i> 21 – <i>Nejstarší písemné zprávy</i> 22 – <i>Vyšehradská mincovna</i> 23 – <i>Vratislav II. (1061–1092)</i> 26 – <i>Exemptní královská kollegiální kapitula</i> 28 – <i>Vyšehradské podhradí</i> 30 – <i>Kronika tzv. kanovníka vyšehradského</i> 30 – <i>Korunovační kodex vyšehradský</i> 32 – <i>Rotunda sv. Martina</i> 37 – <i>Bazilika sv. Vavřince</i> 40 – <i>Zdivo předrománské sakrální stavby</i> 41 – <i>Románská bazilika sv. Petra a Pavla</i> 44 – <i>Kaple sv. Maří Magdalény</i> 48 – <i>Kostelík sv. Jana Evangelisty</i> 48 – <i>Kostel sv. Klimenta</i> 48 – <i>Královská a knížecí krypta</i> 50 – <i>Románský kapitulní dům</i> 51 – <i>Význam archeologie</i> 51 – <i>J. T. Berghauer (1684–1760)</i> 52 – <i>Karel Vlačíha (1850–1932)</i> 52 – <i>M. Lüssner (1813–1891)</i> 53 – <i>Výzkum B. Matějky</i> 54 – <i>Výzkum 1924–1935 (K. Guth a E. Šittler)</i> 54 – <i>Nový archeologický výzkum</i> 57 – <i>Jednotlivé etapy výzkumu</i> 57 – <i>Dlaždice z baziliky sv. Vavřince</i> 59 – <i>Nero</i> 60 – <i>Gryf</i> 63 – <i>Sfinga</i> 63 – <i>Kříženec pes – lev</i> 64 – <i>Úponkový ornament</i> 66 – <i>Reliéfní medailón s motivem oběti Abrahámovy</i> 70 – <i>Rekonstrukce Vyšehradu za Vratislava II. a Soběslava I.</i> 75	
Doba Karla IV. do pádu Vyšehradu 1420	83
<i>Postavení kapituly</i> 83 – <i>Proboštská hodnost</i> 83 – <i>Období Karla IV.</i> 84 – <i>Tzv. Korunovační řád českých králů a jeho vztah k Vyšehradu</i> 85 – <i>Raně gotická přestavba kapitulního kostela</i> 86 – <i>Krypta v bazilice sv. Petra a Pavla</i> 88 – <i>Přestavba baziliky Karlem IV.</i> 90 – <i>Výstavba nového opevnění Vyšehradu</i> 91 – <i>Východní vstupní brána Špička</i> 93 – <i>Majetek vyšehradského proboštství v 2. polovině 14. století</i> 96 – <i>Přestavba ostatní zástavby</i> 97 – <i>Vodovod</i> 98 – <i>Kostel sv. Pankráce</i> 99 – <i>Interiér kapitulního kostela</i> 99 – <i>Tzv. sarkofág sv. Longina</i> 101 – <i>Probošt Václav Králík z Buřenic</i> 101 – <i>Madona Vyšehradská</i> 102 – <i>Kostel Pokory Panny Marie se špitálem</i> 104 – <i>Kostel sv. Jana v Podskalí</i> 108 – <i>Bitva před Vyšehradem (1420)</i> 111	
Renesanční městečko v zápase s kapitulou	113
<i>Karlova brána Špička</i> 113 – <i>Brána Jeruzalémská</i> 113 – <i>Jan Zajímač a nová výstavba Vyšehradu</i> 114 – <i>Obec Města Hory Vyšehradu</i> 115 – <i>Obecní řád (1505)</i> 115 – <i>Postavení kapituly v době pohusitské</i> 116 – <i>Přestavba kapitulního kostela</i> 117 – <i>Osídlení vyšehradského městečka</i> 121 – <i>Boj o vrchnostenská práva na Vyšehradě</i> 122 – <i>Náboženské poměry v období pohusitském</i> 124 – <i>Pokus o postupnou rekatolizaci</i> 128	
Pobělohorská doba a barokní citadela	131
<i>Plány na zlepšení pražského opevnění</i> 131 – <i>Ferdinand z Nagrolu</i> 131 – <i>Hans Pohl z Punsonu</i> 131 – <i>Inocenc hrabě Conti</i> 131 – <i>Josef Priami z Roveratu</i> 134 – <i>Barokní přestavba Vyšehradu na pevnost</i> 134 – <i>Táborská brána</i> 136 – <i>Leopoldova brána</i> 137 – <i>Barokní zbrojnice</i> 139 – <i>Krypta v kapitulním kostele</i> 140 – <i>Stavba nové zvonice</i> 140 – <i>Postupná přestavba kostela</i> 143 – <i>Barokní přestavba kapitulního kostela v letech 1723–1729</i> – <i>Kaňka-Santini-Canevale-Bejšovec</i> 146 – <i>Období protireformace</i> 151 – <i>Boj o dědictví habsburské</i> 154 – <i>Vyšehrad obsazen Francouzi (1741–1742)</i> 154 – <i>Pruská okupace Vyšehradu (1744)</i> 155 – <i>Boj vyšehradských obyvatel s kapitulou</i> 157 – <i>Josef Tomáš Berghauer</i> 158 – <i>Loretánská kaple Panny Marie na bradbách</i> 159 – <i>Jan Florián Hammerschmidt (1700)</i> 159 – <i>Osvícenství</i> – <i>Nový obecní řád (1780)</i> 161	

Obrožení kapituly josefínskými reformami 163 – Probošt Ferdinand Kinderman ze Schulsteinu (1781–1801) a založení tzv. normální školy na Vyšehradě 163

Vyšehrad 19. století – Národní pohřebiště a Slavín 164
Národní obrožení a Vyšehrad 164 – Oblas Vyšehradu v poezii, v próze a ve výtvarném umění 165 – Vyšehradské pověsti jako vlastenecký motiv 169 – Vojenský význam Vyšehradu v 19. století a výstavba empírové Cibelné brány 171 – Vybudování nových kanovnických rezidencí, děkanství a proboštství 172 – Nová zástavba pod Vyšehradem 173 – Probošt Josef Alois Jüstel (1835–1858) a malíř F. Tkadlík 177 – Vlastenečtí proboštové – Vojtěch Ruffer (1858–1870) – Václav Štulc (1870–1887) – Mikuláš Karlach (1902–1911) 178 – Novogotická přestavba kapitulní baziliky sv. Petra a Pavla – Josef Mockler 178 – Počátky Vyšehradského hřbitova 184 – Svatobor 186 – Myšlenka národního pohřebiště 187 – Počátek koncepce – Antonín Barvitiis 188 – Provedení a celková realizace – Antonín Wiehl 189 – Slavín 189 – P. M. Fischer 189 – Sochařská výzdoba – Josef Maudr 190 – Arkády hřbitova 191 – Návrhy na rozšíření a dostavbu hřbitova – J. Fanta 193 – Další vývoj Vyšehradského hřbitova 194 – Galerie sochařství a architektury 195

Soupis významných hrobů na Vyšehradském hřbitově 209

Vyšehrad dnes 229

Poznámky 230

OBRAZOVÁ ČÁST

Procházka Vyšehradem 365

Prameny a literatura 372

Seznam vyobrazení 380

Resumé 386

Rejstřík 418